

Brabantsche en Limburgsche plaatsnamen in de Brugsche poorterboeken van de 15^e en de 16^e eeuw

door Dr. JAN LINDEMANS

Door zijn zorgvuldige uitgave, in twee prachtige boekdeelen, van de *Indices op de Brugsche Poorterboeken* (1), heeft de stadsarchivaris R. A. PARMENTIER niet alleen een merkwaardige bijdrage geleverd tot de demografische en economische geschiedenis van Brugge, maar ook een onschatbare mijn geopend voor de studie van de persoons- en plaatsnamen. In deze mededeeling willen wij de aandacht vestigen, aan de hand van voorbeelden, op het belang van dit materiaal voor de taalkunde in 't algemeen en de toponymie in 't bijzonder.

De menschen immers die zich, in den loop van de 15^e en de 16^e eeuw, te Brugge metterwoon kwamen vestigen en er het poorterrecht verwierven, waren afkomstig uit alle gouwen van de Nederlanden en ook wel uit vreemde en verre landen. Bij hun opneming in den poorterstand en hun inschrijving in het officieele poorterboek, moesten zij verklaren, o. a., waar zij vandaan kwamen. Aldus komt in elken poorterbrief een geografische aanduiding, een plaatsnaam; voor de minder bekende plaatsen bovendien

(1) *Geschiedkundige Publicatiën der stad Brugge*, II. *Indices op de Brugsche Poorterboeken*. Brugge, Desclée-de Brouwer en Cie, 1938.

een, soms nogal approximatieve, localisatie in een gouw of bij een stad („in Brabant”, „int land van Ludeke”, „bi Bruesele”, enz.). Die plaatsopneming door den Brugschen klerk geschiedde op het gehoor af; en, aangezien er geen officieele lijsten bestonden zooals nu van de plaatsnamen, interpreteerde hij de gehoorde klanken, die in de meeste gevallen wel de uitspraak in het plaatselijk dialect van den inwieling zullen weergegeven hebben, in zijn eigen Brugsch spellingsysteem. Het gevolg hiervan is dat wij vaak grafieën krijgen die zeer dialectisch gekleurd zijn en, alhoewel vier of vijf eeuwen achteruitgaande, voor haast fonetische weergaven kunnen doorgaan van de thans nog op den volksmond levende uitspraak van die namen. Men moet zich daarbij kunnen voorstellen welke klanken de Brugsche klerk hoorde en hoe hij ze in zijn spellingsysteem in geschrift bracht; gewoonlijk liet een bewust „hypercorrectisme” zich daarbij gelden. Deze Brugsche notaties krijgen alzoo het uitzicht van onverwachte waardevolle documenten voor de studie van allerlei dialectische taalverschijnselen. Voor de plaatsnamen vinden wij hier vormen die wij vruchteloos zouden zoeken in de plaatselijke schepengriffies, waar gevestigde, verstarde geschrevene spellingen zich, in die tijden, reeds handhaafden tegen de evolueerende gesprokene vormen.

Om een gedachte te geven van de bonte verscheidenheid, willekeur zouden wij haast zeggen, die te voorschijn treedt bij de spelling van de plaatsnamen in de Brugsche Poortboeken, geven wij hier de verschillende vormen die de Brugsche klerken gebruikten voor een naam als Antwerpen, die te Brugge toch overbekend moest zijn, en waarbij we er ons kunnen over verbazen, met onze moderne opvattingen, hoe zoo iets nog mogelijk was in de 15^e-16^e eeuw. Eerst in het Poortboek van 1588-1794 is de spelling geuniformiseerd tot *Antwerpen*, wat ook het geval is met

andere namen : *Gendt, Mechelen, Leuven, Brussel, Ypre*, enz.

Hier volgt de lijst van 18 verschillende grafieën, met de respectieve dateering en, tusschen haakjes, de bladzijde in de uitgave van de *Indices* waarop zij voorkomen.

Andwarpen : 1479 (802), 1480 (750, 794), 1481 (802, 834), 1483 (756, 766, 834), 1484 (840).

Andweerpen : 1443 (528).

Andwerpen : 1420 (92), 1421 (144), 1424 (28, 102), 1426 (69), 1433 (78), 1434 (60), 1443 (266), 1444 (348), 1445 (320), 1454 (596), 1455 (532), 1456 (458), 1461 (698), 1474 (596), 1551 (888), 1552 (876, 910), 1554 (904).

Andwerpe : 1444 (282), 1447 (278), 1458 (614), 1464 (558), 1469 (508, 578), 1473 (644, 662).

Andwoorpen : 1421 (158, 218), 1425 (12), 1457 (510), 1485 (820).

Andwoorpe : 1461 (528).

Andwordpe : 1465 (574).

Andworpen : 1444 (234, 340), 1446 (246), 1450 (438), 1453 (476), 1456 (500), 1466 (684), 1487 (750), 1493 (820).

Andworpe : 1459 (658), 1466 (700), 1469 (528), 1470 (604), 1486 (818).

Andtwerpen : 1543 (904), 1556 (858).

Antweerpen : 1443 (330), 1444 (274).

Antwerpen : 1441 (268, 314, 316), 1443 (394, 408, 436), 1444 (282), 1554 (898). In de 17^e-18^e eeuw, uitsluitend deze vorm.

Antwerpe : 1440 (354).

Antworpen : 1490 (818), 1571 (880), 1574 (846), 1545 (904), 1577 (894, 910).

Antworpe : 1544 (896), 1584 (882).

Antwoorpen : 1451 (462).

Handwarpen : 1484 (782).

Handwoorpen : 1564 (852).

De uitgever van de *Indices* heeft zich, uit lofwaardige voorzichtigheid, onthouden van alle poging om de geografische namen te identificeren. Voor de meeste is de identificering aanstonds mogelijk. Maar een niet gering aantal is niet onmiddellijk met zekerheid thuis te wijzen ; bekendheid met het plaatselijk dialect en soms, voor meer zeker-

heid, met de plaatselijke familienamen uit de 15^e-16^e eeuw, zijn daarbij onontbeerlijk. Enkele raadselachtige gevallen zullen wel nooit voldoende kunnen opgelost worden : want wij moeten ook rekening houden met mogelijke vergissingen en verschrijvingen van de Brugsche klerken. In alle geval zal de medewerking van vele plaatselijke navorschers noodig zijn.

Wij hebben hier een poging gedaan om enkele moeilijke gevallen op te lossen, gelocaliseerd in een streek die ons goed bekend is, namelijk West-Brabant en de aangrenzende gemeenten van Oost-Vlaanderen. Verder deelen wij de eigenaardige naamvormen mede, uit het overige gedeelte van Brabant (arrondissement Leuven en Provincie Antwerpen) en Limburg. De plaatsnamen buiten de huidige rijksgrens (Noord-Brabant, ook aangeduid als „in Brabant”) hebben wij, voorzichtigheidshalve, onverlet gelaten. De door ons samengestelde lijsten geven niet alle plaatsnamen van de hier behandelde gewesten die in de *Indices* voorkomen. Wij moesten ons beperken bij deze die ons, uit taalkundig oogpunt, van belang schenen.

Er is uit die Poorterboeken nog zeer veel te halen voor alle gewesten van de Nederlanden (Zeeland, b. v., is er druk in vertegenwoordigd). Ook de Westvlaamsche namen komen er in voor met sterk dialectische kleur. Niet het minst zullen de Dietsche vormen van Henegouwsche en Noordfransche, Engelsche en Schotsche plaatsnamen als bijzonder interessant voorkomen.

PROVINCIE BRABANT

Arrondissement Brussel

Affligem (gehucht onder Hekelgem) : 1477 *Affelghem int land van Aelst* (610), 1483 *Affelghem* (744),

Assche : 1441 *Asschen* (250, vgl. echter Esschen Antw.), 1443

Asschen (350, persoon genaamd Daneel Maerte, van het geslacht Meerte gevestigd te Assche in de 15^e eeuw), 1444 *Asschen* (304), 1444 *Assene* (392, persoon genaamd Van Santen, een mogelijke familienaam te Assche in de 15^e eeuw), 1493, 1548 *Assche* (862, 736), 1495 *Asche* (736).

Berg : 1432 *Berghen bi Bruessele* (54, persoon genaamd Jan van Cutseghem, bekende familienaam in de streek van Berg), 1449 *Berghen bi Mechlen* (286), 1455 *Berghen by Vulvorden* (576).

Bollebeek (parochie onder Mollem) : 1425 *Bollebeke in Brabant* (174), 1459 *Bollenbeke by Dendermonde* (540).

Boschvoorde (onder Watermaal) : 1469 *Baudsvooft bi Bruessele* (714).

Brussel : passim *Bruessele*, soms *Bruesele*, éénmaal 1455 *Bruexele* (446).

Dilbeek : 1483, 1538 *Dielbeke bi Bruesele* (812, 848).

Gaasbeek : 1446 *Garsbeque* (252), 1461 *Gaesbeke* (714).

Galmaarden : 1443, 1458 *Galmaerde* (392, 486), 1448 *Galmare* (408), 1535 *Galmaerden* (866).

Góoik : 1451 *Goyke* (500), 1461 *Goykin uten lande van Gaesbeke* (714).

Groot-Bijgaarden : 1473 *Bigaerde by Dendremonde* (646).

Hekelgem : 1441 *Ekelghem bi Aelst* (282), 1444 *Ekelghem bi Asschen* (304), 1444 *Ekelghem in Brabant* (304), 1479 *Hekelgheem* (798).

Hofstade : 1493 *Hofstae in Brabant* (806).

Leerbeek : 1425 *Larebeke in Brabant* (200), 1430 *Lerbeke in Brab.* (228).

Liedekerke : 1426, 1428, 1432, 1442 *Liedekerke* (204, 206, 170, 280), 1453 *Liekerke uten lande van Aelst* (480), 1472, 1479, 1486 *Lykerke* (534, 536, 742, 798), 1452 *Lieikerke* (492), 1462 *Lyekerke* (636).

Linkebeek : 1480 *Lynkerbeke* (758).

Malderen : 1477 *Malderin* (396).

Merchttem : 1425 *Maerchtene* (20), 1460 *Maerchten* (548), 1455 *Merchtene bi Bruesele* (612), 1455 *Merchtene* (476).

Opwijk : 1432 *Opwijn* (12), 1471 *Houpic by Denremonde* (624, persoon genaamd Van der Meere, bekend geslacht te Opwijk), 1486 *Topbeke by Dendermonde* (750, persoon genaamd Cooremans, bekend geslacht te Opwijk ; *Topbeke* is op te vatten als „t'Oppèk”, „te Opwijk”, antwoord op een vraag als „Waar zijt gij geboren?”).

Ossel (parochie onder Brusselgem) : 1443 *Ossele* (346).

Overijsche : 1445 *Huenrissche* (lees : *Huevrissche*) *bi Bruesele* (234), 1451 *Heweryssche* (464), 1473 *Overryssche by Bruessele* (610).

Pamel : 1446 *Pamele ute lande van Garsbeque* (252).

Rossem (parochie onder Wolvertem) : 1483 *Rössen bi Bruesele* (818).

Sint-Katherina-Lombeek : 1485 *Sinte Kateline Lombeghe* (828).

Sint-Kwintens- (of Sint-Martens-) Lennik : 1434 *Lenneke* (90), 1444 *Lennecoo* (408, persoon gen. Van Stritem, f. n. uit de streek).

Tollembeek : 1425 *Tolnebeke* (196).

Vilvoorde : 1421 *Vulvoorde* (136), 1424 *Vilvoorden* (78), 1443 *Vulvoorden* (380), 1450, 1456 *Vulvoorde* (472, 494, 606), 1483, 1484 *Vilvoorde* (798, 822), 1545 *Vuylvoorde* (904).

Vollezele : 1575 *Wulleseele in Henegauwe* (906, Vollezele lag inderdaad vroeger in het Graafschap Henegouwen).

Zellik : 1424 *Zelleke* (54).

Arrondissement Leuven

Aarschot : 1441, 1442 *Arscoot* (256, 328, 382), 1456, 1460 *Aerschot* (470, 482).

Baal? : 1430 *Buel in Brabant* (100).

Bertem : 1445 *Berten bi Luevene* (372).

Boortmeerbeek : 1450 *Buerdmeerbeke* (492).

Diest : 1419, 1427, 1429, 1435 *Dienst* (50, 60, 2, 436), passim *Diest*.

Gelrode : 1451 *Ghelre in Brabant* (492).

Haacht : 1445 *Aecht* (370).

Heelen : 1426 *Hele int land van Ludeke* (62).

Hoegaarden : 1425 *Hougaerde tusschen Brabant en Loon* (108).

Keerbergen : 1423 *Keereberghe* (46), 1443 *Keerbare* (296).

Langdorp : 1456 *Landorp* (482), 1456, 1460 *Landoorp* (470, 598).

Leuven : passim *Luevene*, soms 1429 *Lewene* (120).

Roosbeek : 1444 *Roogbeke in Brabant* (306).

Rotselaar : 1449 *Rotselare* (372), 1462 *Rutselare* (610).

Tervuren : 1464 *van der Veure in Brabant* (464).

Tielt : 1453 *Thielt in Brabant* (470).

Tienen : passim *Tienen*, éénmaal 1427 *Tiennen* (174). — Wat 1440 *Tienen bi Mechelen* (254) mag zijn, is een raadsel. Misschien werd Tisselt bedoeld?

Werchter : 1446 *Werrechtre* (268), 1466 *Werchtrene* (608).

Wespelaar : 1456 *Wispelare* (468).

Zoutleeuw : 1424, 1443 *Leeuwe in Brabant* (166, 280, 312), 1433 *Leeuwe in Brabant*. (102), 1459 *Leeuwen* (676); deze namen kunnen ook Sint-Pieters-Leeuw bedoelen; 1548 *Zoutleeuwe* (906).

PROVINCIE ANTWERPEN

Bornom : 1434, 1461 *Bornem* (266, 638), 1448 *Burneem* (234), 1469 *Born in't land van Waes* (712).

Desschei : 1430 *Dessele* (210), 1450 *Desschele* (376).

Eekeren : 1456 *Akerem in Brabant* (622), 1466 *Ackeren by Andwerpen* (684).

Esschen : 1449 *Asschen bi Berghen-upen-Zoom* (280).

Geel : 1419, 1443, 1451, 1453, 1493 *Gheele* (210, 328, 462, 690, 828), 1420 *Ghele* (164), 1444, 1451 *Ghelen* (250, 466), 1442, 1460, 1461 *Gheyle* (438, 680, 698), 1461 *Gheile* (598), 1481 *Gheluwen in Brabant* (828).

Heffen : 1451 *Effene bi Mechelen* (462).

Heist-op-den-Berg : 1461 *Heystene in Brabant* (532), 1469 *Heys in Brabant*. (612), 1479 *Heyst by Mechelen* (740), 1483 *Heysten* (740).

Herentals : 1422, 1432, 1450 *Harentals* (170, 202, 450), 1423, 1427 *Harintals* (38, 132), 1430, 1442 *Harenthals* (84, 380), 1427 *Herenthals* (88), 1426, 1431, 1442, 1444, 1449 *Herentals* (102, 222, 288, 374, 418), 1423 *Herinthals* (102), 1430, 1486 *Harinthals* (106, 764), 1444 *Heerenthals* (364), 1452 *Heerentals* (478), 1455 *Harynthals* (624), 1470 *Herentaels* (646), 1464 *Heerentaels* (674, 716), 1490 *Herretals* (738).

Herentout : 1425, 1428 *Haritout in Brabant* (64, 82, 378), 1441 *Herentaut* (258), 484.

Herselt : 1480 *Arssele bi Lieren in Brabant* (820).

Hoogstraten : 1463 *Hooghestrate in Brabant* (584).

Kalfort (gehucht van Puurs) : 1437 *Calfoort bi Denremonde* (288).

Kalmthout : 1435 *Callemtout bi Antwerpen* (412), 1445 *Callemthout* (361).

Kasterlee : 1442 *Castele in Brabant* (254), 1555 *Cesterloo* (476, een genaamde Luchtmans).

Lier : passim *Liere*, 1422 *Lieren* (110), 1480 *Lieren* (816).

Lilloo : 1432 *Lillo in Brabant* (58), 1486 *Lyllewe by Antwerpen* (818).

Mariekerke : zie Baasrode O. VI.

Mechelen : passim *Mecheline*, *Mechelinne*, *Mechline*, *Mechlene*, *Mechelene*, *Mechelen*, *Mechlen*, *Mechele*; 1462 *Megghelen* (560),

1486 *Meghghelin* (820), 1486 *Mecghelen* (770), 1487, 1489 *Meghghete* (742, 766), 1490 *Mechghelen* (828).

Meerhout : 1425, 1450 *Merhout* (122, 460), 1435 *Meerhoud bi Dienst* (436, 440), 1451 *Meeraut* (496), 1490 *Merrout* (802).

Merksplas : 1456 *Maersplaetse* (500, 712).

Mol : 1422 *Mol* (64), 1441 *Molle* (594), 1450, 1463 *Mollen in Brabant* (418, 530).

Morkhoven : 1425 *Moorchove* (118), 1433 *Muerchove* (204), misschien ook *Muenichove bi Mecheline* (118).

Noorderwijk : 1430 *Noorderwijk* (156).

Oelegem : 1474 *Thuelegem in Brabant* (588, op te vatten als „te Huelegem”).

Oevel : 1424 *Hovele in Brabant* (98).

Olmen : 1444 *Holmen in Brabant* (360).

Oolen : 1427 *Oelden bi Herenthals* (88).

Ouwen (Grobendonk) : 1433 *Hoyden bi Lieren in Brabant* (98), 1433 *Houwen in Brabant* (128), 1455 *Hauwe bi Antwerpen* (532).

Putte : 1439 *Pitte bi Mechline* (292).

Puurs : 1444 *Puursen* (274), 1467 *Puerse* (522).

Rijmenam : 1532 *Remanan in Brabant* (848).

Sint-Amands : zie Baasrode O. VI.

Turnhout : 1425, 1444 *Thurnout* (146, 242), 1429 *Thuurnout* (170), 1429, 1444 *Thuernout* (222, 344), enz.

Wechelderzande : 1476 *Wegghelzande* (536).

Weelde : 1486 *Welde by Thournoud* (806).

Westerloo : 1456 *Wester (?) in Brabant* (658), 1456, 1477 *Westerle in Brabant* (486, 560), 1458 *Westerne in Brabant* (600), 1472 *Westerloo* (642).

Zoersel : 1430 *Soessele in Brabant* (740).

PROVINCIE LIMBURG

Achel : 1449 *Achhel int land van Luke* (352), 1471 *Achelt int land van Loon* (554), 1479 *Agghele int land van Ludeke* (776).

Beringen : ~~*Beerighe int land van Loo*~~ (592), 1482 *Berringhen in Brabant* (758) is misschien Beringen onder Pepingen, vroeger in Henegouwen.

Beverloo? : 1471 *Beeverle by Andworpe* (664).

Borloo : 1461 *Barle int land van Luke* (654), 1469 *Borleu* (654), 1473 *Borle int land van Ludeke* (654), in de drie gevallen personen

genaamd Putman, dus wel van dezelfde plaats afkomstig; 1479 *Boorle int land van Ludeke* (808).

Bree? : 1463 *Breen in Brabant* (642).

Hamont : 1431 *Hamond in Brabant* (144).

Hasselt : 1444 *Asselt bi Ludeke* (328), 1461 *Asselt int land van Loo* (510), 1460 *Asselt int land van Luuke* (510).

Herderen? : 1567 *Hederen by Maestricht* (858).

Heur (Dietsch-Heur of Heur-le-Roman?) : 1443 *Huerle int land van Luycke* (354), 1445 *Huerne bi Ludike* (374).

Hoesselt : 1444 *Oesselt int land van Loon* (432), 1452 *Houssel* (472), 1464 *Hoesselt int land van Luke* (518).

Kleine-Spouwen : 1457 *Cleene-Spaeuwen* (622).

Kwaadmechelen : 1473 *Quaetmechelen by Diest in Brabant* (652).

Lommel : 1445 *Lommele in Brabant* (281).

Maaseik : 1433 *Maesheic int land van Ludeke* (194).

Peer : 1421 *Per int land van Loon up den kant van Brabant* (124), 1422 *Pere in Brabant* (132).

Pelt (Neer- of Overpelt) : 1424 *Peelt int land van Ludeke* (88), 1469 *Peylt int land van Loo* (602), 1470 *Peilt* (606), 1473 *Peelt* (610), 1479 *Pelt* (822), 1480 *Peilt int graafscip van Loo* (748).

Sint-Truiden : 1423 *Sint-Truden in Haspegauwe* (88), 1423 *Sinte-Truuden in Haspengauwen* (96), 1425, 1435 *Sint-Truden in Haspegauwe* (184, 296), 1439, 1441, 1449 *Zint-Truden in Hespengauwen, -Hespengauwen, -Aspegauwe* (376, 386, 402), enz.

Tongeren : 1442 *Tonghere* (464), 1447 *Tuunghere* (300), 1441, 1445 *Eyentonghere* (372, 302), 1446 *Heyentonghere int land van Luudeque* (314), 1453 *Heytonghere inden lande van Luke* (498), 1476 *Eytonghere int land van Luke* (714), 1481 *Eyentongheren bi Maestricht* (732), 1482 *Eyentonghere int land van Ludeke* (792).

Tessenderloo : 1476 *Tessenterloo bi Diest* (554), 1455 *Testerloo int land van Ludeke* (616).

Wellen? : 1483 *Willen int land van Loon* (792).

Zonhoven : 1456 *Zonnewe int land van Luke* (646), 1457 *Zeunewe int land van Luke* (482), 1480 *Zonewe int land van Loo* (806).

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Arrondissement Aalst

Aaigem : 1449 *Ayegheem bi Aelst* (286), 1459 *Adeghem by Aelst* (452).

Appelterre : 1426 *Apeltre int land van Haelst* (153), 1468 *Abbelterre by Nieneve* (536), 1475 *Apeltre* (612).

Burst : 1457 *Bost bi Aelst* (532), 1469 *Bost in de prochie van Zotteghem* (542).

Denderhouten : 1476 *Denderhoute* (614).

Denderleeuw : 1455 *Leeuwe int land van Aelst* (484).

Denderwindeke : 1418 *Wiendeke int land van Aelst* (182), 1420 *Wineke int land van Aelst* (168), 1443 *Denderwiendeke* (280), 1455 *Wienneke* (472), 1455 *Wienlike* (604), 1456 *Wynck* (678), 1466 *Wyneke* (530), 1463 *Dendelwyndekekin by Gheersberghe* (616).

Eichen (onder Appelterre)? : 1455 *Eyegheem bi Guerroudsberghe* (600).

Erondegem : 1445 *Erdeghem int land van Aelst* (384).

Erpe : 1424 *Arpen int land van Aelst* (166).

Godveerdegem : 1430 *Grootverdeghem in dland van Aelst* (182).

Haaltert : 1439 *Aeltre int land van Aelst* (248), 1444 *Aeltert* (272).

Herdersem : 1437 *Hardezem int land van Aelst* (234), 1453 *Ardersem by Dendermonde* (470).

Herzele : 1445 *Eerzele int land van Aelst* (384), 1438 *Aerzeele int l. v. Aelst* (271), 1449 *Heerzele* (390).

Lede : 1423 *Leden* (16), 1485 *Le int land v. Aelst* (832).

Michelbeke : 1434 *Mieghelbeke* (98).

Neigem : 1451 *Eyghene by Aelst* (472), 1464 *Eyghene by Nieneve* (628).

Ninove : passim *Nieneve, Nieneven*.

Okegem : 1435 *Houkeghem int land van Aelst* (356).

Outer : 1437 *Outeren int land van Aelst* (270).

Sint-Antelinks : 1470 *Sint-Entele by Nieneve* (670).

Slijpen : 1424 *Slipen* (168).

Woubrechtgem : 1475 *Oubrechtgheem* (671).

Arrondissement Dendermonde

Baasrode (met Sint-Amants en Mariekerke) : 1426 *Sint-Amants-Baesrode int land van Dendermonde* (96), 1434 *Baseroode* (372), 1442, 1451 *Baesroode* (388, 494), 1450 *Sinte-Marien-Baesrode* (498), 1451 *Sinte-Marien-Baestro* (482), 1451 *Bqedsroo* (450), 1458 *Basse-rode* (492), 1458 *Basroode* (684), 1460 *Sint-Amants-Basroode* (638), 1477 *Sint-Amants-Basroo* (710).

Dendermonde : passim *Denrèmonde*, soms *Derremonde, Dendremonde*.

Opdorp : 1446 *Updoorpe* (416).

Zele : 1420 *Zedele bi Denremonde* (32), 1423 *Zeele int land van Waes* (192).

Onbekend in 't voormalige Land van Dendermonde : 1423 *Roye bi Denremonde* (48), 1471 *Merren by Dendremonde* (686), 1453 *Boule bi Dendermonde* (490), 1456 *Zuttert int land van Dendremonde* (502), 1471 *Eyke by Denremonde* (720). In de laatste twee gevallen moet wellicht *Remonde* (Roermond) gelezen worden ; de plaatsen zouden dan zijn Sittard en Maaseik.
